

**6D010300 – «Педагогика және психология» мамандығы
бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін
«Болашақ мұғалімдердің креативті тұлғасын инновациялық
іс-әрекетке дайындау процесінде қалыптастыру» тақырыбы бойынша
ұсынылған Мырзабеков Ержан Есілбековичтің диссертациялық
жұмысина Ғылыми жетекші, педагогика ғылымдарының докторы,
профессор А.А. Жолдасбековтың**

П И К И Р І

Қазақстанның әлемдік білім беру кеңістігіне енуі еліміздің білім беру жүйесін жетілдірудің жаңа бағдары инновациялық білім беру субъектілерін даярлауды талап етеді. Университет студенттерінің қоғамдық өмірдің өзіндік дамуы мен қалыптасуының субъектісі ретінде инновациялық білім беру ортасында педагогикалық креативтігін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін анықтау және оның ішкі тетіктерін табу аса маңызды. Инновациялық білім беру үдерісі университет студенттеріне білім берудің әр кезеңінде жаңашылдық идеялар ұсынудағы жаңа тұғырлар немесе туындылар, ақыл-ой әрекеттерінің дәстүрлі жүйелермен сабактастықта және түрлі іс-әрекетте педагогикалық креативтікі қалыптастыру мүмкіндігін тудырады.

Диссертант Е.Е.Мырзабековтың зерттеуі инновациялық қызметке дайындық процесінде болашақ мұғалімдердің креативті тұлғасын анықтауға арналған және білім беру саласындағы өзекті мәселелерге ғылыми тұрғыда негізделіп жазылған – құнды жұмыс.

Е.Е.Мырзабеков диссертация жазу барысында зерттеуді 3 кезеңде жүргізген. Әрине бұл біршама уақытты алды, дегенмен ең бастысы жұмыс нәтижелі аяқталды.

Бірінші кезеңде (2018-2019ж.ж.) зерттеу жұмысының өзектілігін анықтаған. Зерттеу мәселелеріне байланысты шет елдік және отандық авторлардың психологиялық-педагогикалық еңбектеріне теориялық талдаулар жасаған. ЖОО-ның оқу үдерісінде болашақ мұғалімдердің креативті тұлғасын қалыптастырудың теориялық негізі және креативті тұлғасын қалыптастыруда болашақ мұғалімдердің инновациялық іс-әрекетке дайындаудың мазмұны анықталған. Мұнымен қоса, диагностикалық құралдар дайындалған.

Екінші кезеңде (2019-2020ж.ж.) эмпирикалық материалдарды жинақтау – оқыту үдерісін технологиялық тұрғыда ұйымдастырудадағы бірқатар оқытушылардың іс-әрекеттеріне және студенттердің педагогикалық іс-тәжірибесі кезіндегі іс-әрекеттері бақыланған. Эмпирикалық мағлұматтар талданып, тәжірибелік-эксперименталды жұмыс барысында инновациялық ортада студенттердің креативті тұлғасын қалыптастыру үдерісі нақтыланған. Педагогикалық-тәжірибелік жұмыстар ұйымдастырылған.

Үшінші кезеңде (2020-2021ж.ж.) әзірленген модельдің, педагогикалық шарттың тиімділігіне талдау жүргізілген. Математикалық өңдеу жасалынған.

Алынған нәтижелерді жинақтап, жүйелеген. Қорытындылар жасалып, зерттеу нәтижесінде алынған материалдар диссертациялық жұмыс түрінде рәсімделді.

Білім беруді инновациялық дамытудың қазіргі тенденциялары білім беру процесін ұйымдастырушылық, басқарушылық, мазмұндық, технологиялық және әдістемелік қамтамасыз етуді жаңарту қажеттілігін анықтайды. Білім беруді дамытудың болжамдары мен перспективаларын уақтылы әзірлеу мұғалімнің инновациялық қызметінің тиімділігіне тікелей әсер етеді, бұл көсіби дайындық жағдайында оның шығармашылығын қалыптастыруға әкеледі. Диссертацияның бірінші, яғни, «Оқу-тәрбие үдерісінде студенттердің креативті тұлғасын қалыптастырудың теориялық негіздері» бөлімінде ЖОО студенттерінің креативтілігін дамытудың теориялық алғышарттары зерделенген. Креативті тұлғалығын қалыптастыруда болашақ мұғалімдердің инновациялық іс-әрекетке дайындаудың қазіргі жағдайы қарастырылған. Болашақ мұғалімдердің креативті тұлғасын инновациялық іс-әрекетке дайындау процесінде қалыптастыру моделі сипатталған.

Креативтілік барлық адамдарға тән нормативті процесс ретінде танылады, яғни креативті жаттықтыру арқылы туыннатуға болады. Көптеген педагогикалық-психологиялық диагностикалау негізінде қатысуышылардың шығармашылық ойлауы зерттелінген. Соңғы уақытта креативтілік жаңа дағдыларды іске асыруши, әрі индивидтің жаңа ұғымдарды жүйелеуші, шығармашылық қабілеттіліктің құрамын бейнелеуші ретіндегі интеллекті деп бөліп қарастырылуда. Кез-келген ғылыми жұмыстың құндылығының артуы оның шынайылық сипатқа ие болуында. Мұны, Е.Е.Мырзабековтың зерттеу еңбегінің «Болашақ мұғалімдердің креативті тұлғасын инновациялық іс-әрекетке дайындау процесінде қалыптастыруды жүзеге асыру» атты екінші бөлімінде көз жеткіздік. Болашақ мұғалімдердің креативті тұлғалығын инновациялық іс-әрекетке дайындау процесінде дамытудың педагогикалық шарттары анықталып, студенттердің креативті тұлғасын инновациялық іс-әрекетке дайындау процесінде қалыптастырудың әдістері мен формалары ұсынылған. Студент тұлғасының креативтілігін дамыту жөніндегі тәжірибелік-эксперименттік жұмыстың мазмұны қарастырылған.

Тағы да бір ерекше атап өтерлігі, ғылыми жұмыста ауқымды материалдар қарастырылған. Яғни, диссиденттың ізденісі – бұл жұмыстың сөзсіз артықшылығын көрсетеді. Ғылыми зерттеудің құрылымы, мақсаты мен міндеттері дәл белгілеген және диссиденттің негізгі нәтижеге қол жеткізген. Ержан Есілбекұлы Мырзабеков зерттеуші ретінде қорытындылардың дербестігімен, осы дереккөздерді объективті бағалауға деген ұмтылышымен, материалды іріктеудегі мұқияттылығымен ерекшеленеді. Зерттеу жұмысы барысында Е.Е. Мырзабеков өз-өзін ақпаратты терең және жан-жақты талдап, жинақтап қана қоймай, ғылыми жаңалығы бар өз қорытындыларын негіздей алатын, қалыптасқан зерттеуші ретінде көрсетті. Диссиденттің нәтижелері Халықаралық ғылыми-практикалық конференциялар, ғылыми басылымдар мен "Scopus" халықаралық деректер базасында индекстелетін ғылыми журналда жарияланып, дәлелденген.

Корыта келгенде, Диссидентант Мырзабеков Ержан Есілбековичтің «Болашақ мұғалімдердің креативті тұлғасын инновациялық іс-әрекетке дайындау процесінде қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациясы ҚР Білім және ғылым министрлігінің Білім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетінің диссертациялық жұмыстарына қойылатын барлық талаптарына жауап береді. Және диссертациялық жұмыс ғылыми жаңалығымен, теориялық және практикалық маңыздылығымен ерекше. Сондықтан бұл жұмысты 6D010300 – «Педагогика және психология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін көпшілік алдында қорғауға ұсынамын.

Ғылыми жетекші
педагогика ғылымдарының докторы,
М.Әуезов атындағы Оңтүстік
Қазақстан университетінің
профессоры:

А.А. Жолдасбеков